

Rozhovor a dvě skutečnosti

Úvahy | 14.10.2010 @ 12.00

Dnes ráno jsem s kolegou chodil po městě jako obchodní cestující s bílou pastelkou. Jednu jsem nabídl mnichovi hnutí Haré Krišna, který v centru prodával knihy (Bhagavad-gítá atd. atp.). Slovo dalo slovo, zjistil že jsme křesťané a rozvila se mezi námi následující diskuse:

(Přesné formulace si samozřejmě nepamatuji, dialogy tohoto příkladu jsou zidealizované. Mám však za to, že jsem věrně zachoval ústřední linii rozhovoru. Pod písmenem A si představme personu dotyčného, pod písmenem B zase mne.)

A: Je jeden Bůh, který se projevuje ve všech náboženstvích.

B: Tento jeden Bůh se projevuje ve světě určitým a jedinečným způsobem. Různá náboženství představují různé cesty, nemohou vést ke stejnému Bohu.

A: Jádrem všech náboženství je stejné: Právě tak se Jeden Bůh projevuje určitým způsobem ve všech náboženstvích. Bůh je rozmanitý a my ho nemůžeme uzavírat do své konfese.

Konverzace pokračuje kolem těchto témat, navzájem si vysvětlujeme stanoviska, postupně přistupujeme k jádru.

A: Všechna náboženství vedou k Bohu. Jde především o to, kolik kroků k Němu člověk udělá.

B: Zde je rozdíl: V křesťanství se Bůh sklání k člověku a umírá za něj na kříži. Právě v tom jádru křesťanství tkví, že člověk je ospravedlněn milostí skrze víru, ne svými skutky.

A: Křesťané, které jsem dosud potkal, se právě tou milostí ohánějí a říkají, že si mohou žít jak chtějí, neboť Bůh za ně již vše učinil. V tom se mýlíte. Ve skutečnosti jsme to my lidé, kdo sloužíme Bohu, On neslouží nám.

B: Nikoli, Kristus se stal naším služebníkem. A křesťan „žije určitým způsobem“ z lásky k Bohu. Ne proto, že by jej skutky mohly spasit.

A: Představa Boha jako služebníka je mi bláznovstvím. Člověk musí cosi učinit, aby se k Bohu přiblížil.

Můj kolega mi připomíná, že je třeba jít a můj drahý protivník si uvědomuje to samé. Oba pokračujeme svou cestou.

Ať každý posoudí jaká je hodnota tohoto způsobu evangelizace. Tento záznam každopádně poslouží jako příklad, z něhož se může kdokoli poučit.

Já osobně jsem si na jeho základě připomenul dvě skutečnosti:

1. **Pohoršení (skandalon) kříže, tedy kámen úrazu.** Dotyčný si klepal na čelo, když jsem hovořil o Kristu sklonivším se k člověku, o Kristu beroucím na sebe hříchy světa a o Kristu, služebníku lidí. A není se čemu divit. Vždyť hřích je především odvrácení se od Boha. Jak potom Bůh mohl vzít na sebe opak sebe samého? Klíč ke kontradikci mezi Bohem a Služebníkem, svrchovaností a pokorou či dárcem života a trpětelem smrti leží v pasáži z druhé kapitoly Filipským:

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl,
nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka
se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.
Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno,
aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí -
a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.
[Fp 2,6–11]

2. **Kontradikce víry a skutků.** Podobně jako v bodu 1. je i zde paradox, kdy říkáme cosi, co jakoby vyvracíme: Že člověk je nedostatečný sám o sobě a neobstojí před Bohem, který jej však skrze víru ospravedlnil svou obětí, pročež mizí výtka nedostatečnosti. Ještě jinak: Člověk je vně Krista odsouzen Bohem pro své odvrácení, ale v Kristu (to je uvnitř Boha) ospravedlněn navzdory odvrácenosti.

Pod svícem je tedy největší tma, takže Bůh promíjí nepravosti těm, kteří ve světle neobstojí, ale vírou se přiblíží až pod svícen, kde je rovněž nejsilnější láska ke světlu.

26 Jako je tělo bez ducha mrtvé, tak je mrtvá i víra bez skutků.
[Jk 2,26]

Jistěže je mrtvá. A nejen to; dokonce ani žádná není a nebyla. Vždyť víra je vášně a úplné odevzdání se Bohu. A pokud mne k Němu víra přitahuje, chci se mu přiblížit a činím proto co jen mohu. Jaký je tedy rozdíl mezi křesťanem a jinověrcem? Je to rozdíl motivu srdce, světu neviditelný. Tak jeden činí dobro ze samospravedlivé domýšlivosti a druhý z lásky. Ne však mravní síla člověka, nýbrž Láska je největší moc, jakou může člověk mít. To platí na všech rovinách.

Pokud je Boží Láska opravdu vylita do našich srdcí skrze Ducha Svatého, pak v témže Duchu kvůli této Láске činíme z Lásky k Bohu Jeho vůli. Stejně jako se Bůh z Lásky sklonil k nám, tak i mi k Němu nyní z lásky míříme a stejně jako je Boží Láska vylita do našich srdcí k naší neklamné naději ke spasení skrze Ducha Svatého, tak i my se skrze Ducha Svatého přibližujeme k Bohu z lásky k Němu.

Neboť Láska je především vůle ke změně vstříc milované bytosti.

<https://selah.diet/uvahy/rozhovor-a-dve-skutecnosti/>